

obálky pro mužskou literaturu a „holčičí“ pro tu ženskou (Flood, 2013). Podle některých jde sice o vhodný způsob, jak hledat trh, výsledkem však může být exotizace „jiných“ knih a přezíravý a povýšený marketing knih napsaných ženami.

Domnívám se, že organické publikování přináší lepší knihy. Kdyby čtenáři o něco lépe rozuměli politice a ekonomice vydávání knih, snad by se odvážili riskovat a přečetli si knihu neznámého autora nebo o neznámém tématu. Změna vyžaduje záměr i snahu dotáhnout věc do konce. Pokud se čtenář odváží jen do předních oddělení knihkupectví, je to podobné, jako by se vypravil na pětidení návštěvu Evropy, Asie či Afriky. Studium myšlenek vyžaduje čas. Člověk přitom nemusí odejít z domova, ale musí hledat nové koncepty, způsoby vnímání světa a lidí, které nezná – nebo musí jít s těmi, které zná, do větší hloubky. Život na povrchu sice může být úchvatný, v určitou chvíli však začne unavovat: člověku chybí spokojenost, stává se cynickým a zoufá si.

V udržitelném vydavatelském průmyslu knihy vydrží na pultech déle než tři měsíce. Ekologicky udržitelnému průmyslu neprospívají požadavky na čím dál vyšší zisky, vysoce mobilní knihy, ohromné distribuční sklady a externality spojené s propagací hvězdných autorů, která vyžaduje cesty do zahraničí a turné po národních festivalech. Co je malé, to je hezké, a totéž platí i pro to, co je nezávislé.

13 / Principy bibliodiverzity: Modely a procesy -28

Samooorganizující, nelineární, zpětnovazební systémy jsou ve své podstatě nepředvídatelné. Nedaří se kontrolovat. Lze je chápat pouze co nejobecněji. Cíl přesně předpovědět budoucnost a dokonale se na ni připravit je nesplnitelný... Budoucnost nelze předvídat, můžeme si ji však představovat a láskyplně ji realizovat.

Donella H. Meadows, *Thinking in Systems* *

Sítě

Všechny kulturní artefakty jsou v ekosociálním systému provázány sítí vztahů. Má-li se kulturám dařit, musejí existovat sítě. Báseň může vést ke vzniku dalších uměleckých děl, například hudební skladby, obrazu, tance či opery. Umělecká díla se navzájem inspiřují. Tradiční znalosti inspiřují současná umělecká díla a současná díla jsou základem kulturních znalostí. Nezávislé a svěží nápady inspiřují korporace. Což by mohlo být užitečné, pokud by se korporace k oněm nápadům chovaly s úctou.

-28

Tento seznam vychází z textu: Stone, Michael K. [redat.] „Ecological Principles“ [Ekologické principy]. Další seznam systémových principů viz Meadows [2003], zejména s. 188–191.